

Náměstek na Ministerstvu financí Jiří Valenta: Musíme investovat do naší budoucnosti, kritika NKÚ je příležitostí ke změně

30.8.2024 - | Česká pirátská strana

Jedním z hlavních problémů, které NKÚ zdůrazňuje, je nedostatek a neefektivita investic. Přestože se podíl kapitálových výdajů zvyšuje, potřebných investic je málo na to, abychom překonali výzvy v budoucnu.

Jako Piráti ve svém materiálu Republika v pohybu voláme po chytrém státu, který bude umět plánovat a investovat tam, kde je to opravdu potřeba. To znamená přestat utrácet za zbytečnosti a soustředit se na investice, které přinesou skutečné zlepšení života lidí. Nesouhlasíme například s přetrvávající státní podporou konzervativních penzijních fondů, které dnes mnohdy nepokryjí ani inflaci. Investice je třeba nasměrovat do smysluplných projektů, jako je například výstavba nových bytů.

V otázce obsluhy státního dluhu upozorňuje NKÚ na to, že roce 2023 dosáhly tyto výdaje na 68 miliard korun, což reprezentuje třetinu všech investic státu v daném období. Piráti chtějí, aby Česká republika ideálně co nejrychleji vstoupila do Evropského mechanismu směnných kurzů, tedy navázala kurz koruny na euro, čímž by se ušetřili miliardy na kurzové zajištění. Přechod k jednotné evropské měně by navíc přilákal nové investory, kterým se aktuálně i dle stanoviska NKÚ zhoršují investiční podmínky kvůli oslabující koruně.

NKÚ také varuje před takzvaným „zkameněním“ státního rozpočtu, kdy většina peněz bude vázána na povinné výdaje, jako jsou důchody nebo obrana, což výrazně omezuje možnosti, jak efektivně řídit finance. Chápeme, že některé výdaje jsou nezbytné, ale trváme na tom, že musí být vynakládány efektivně a smysluplně. Proto jsem jako náměstek na Ministerstvu financí podpořil spolupráci s OECD na projektu zpětného hodnocení výdajů - tzv. spending review, které pomáhá odhalit, jak efektivně a účelně se s penězi státního rozpočtu nakládá a navrhuje jak je lépe využít. Moderní rozpočet státu v 21. století totiž nelze tvořit bez kvalitních dat.

Stanovisko dále ukazuje, že i přes navýšení rodičovského příspěvku porodnost nadále klesá a alokované prostředky na rodičovské příspěvky v letech 2022 a 2023 nebyly plně dočerpány. My Piráti věříme, že klíč k podpoře mladých rodin leží ve vytváření podmínek, které jim umožní lépe sladit práci s rodinným životem. Řešení vidíme v rozšíření možností zkrácených úvazků, větší podpory práce z domova a vytvoření nových míst v předškolní péči. Mladí lidé dnes čelí tlaku ze všech stran – náklady na bydlení rostou, nejistoty na trhu práce přibývá a zvláště pro ženy je stále těžké se do pracovního procesu po narození dětí vracet. Skutečnou pomocí pro mladé rodiny tedy je, když mají jistotu, že se mohou spolehnout na kvalitní a dostupnou péči o děti a flexibilní pracovní podmínky.

V oblasti bydlení NKÚ poukazuje na zhoršující se situaci v otázce jeho dostupnosti a vysoké výdaje kvůli prudkému nárůstu žádostí o příspěvek na bydlení. Přičemž objem peněžních prostředků, které stát vynakládá na řešení problematiky bydlení, nemá na trh bydlení dostačující vliv. NKÚ zdůrazňuje, že již od roku 2016 poukazuje na neexistenci systémového řešení. Jako Piráti jsme prosadili návrh

zákona o podpoře bydlení, který se zaměřuje na rodiny s dětmi a seniory – těmto skupinám pomáháme zajistit stabilní bydlení a zároveň šetříme státnímu rozpočtu. Zákon by měl být konečně výraznějším zlepšením v koordinaci úsilí státu v oblasti bydlení a aktivnějšího zapojení samospráv. Pomoci by měl především díky prevenci v podobě například kontaktních míst pro bydlení nebo systému garancí pro majitele bytů, díky které se navýší počet nájemních bytů na trhu.

V neposlední řadě upozorňuje NKÚ na známý český problém s velkým počtem malých obcí, což komplikuje jejich správu a plánování. Česká republika má jeden z nejvyšších počtů obcí na obyvatele v celé Evropské unii, přičemž mnoho z nich má méně než 500 obyvatel. My Piráti vnímáme tuto situaci jako příležitost ke zlepšení efektivity veřejné správy a proto prosazujeme dobrovolné slučování obcí a podporu meziobecní spolupráce, což by mohlo vést k lepšímu využívání veřejných zdrojů a poskytování kvalitnějších služeb občanům po celé zemi. Tím bychom zároveň ušetřili miliardy korun, které by stát mohl investovat do potřebnějších oblastí.

Celkově vidíme zprávu NKÚ jako potvrzení toho, že náš přístup k řízení státu má smysl. My Piráti chceme moderní, efektivní a spravedlivý stát, který se postaví současným výzvám čelem a zajistí dlouhodobou prosperitu pro všechny. Je načas přestat plýtvat penězi a začít skutečně investovat do naší budoucnosti.

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/namestek-na-ministerstvu-financi-jiri-valenta-musime-investovat-do-nasi-budoucnosti-kritika-nku-je-prilezitosti-ke-zmene>